

Provkonstruktion

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Social omsorg 1

Tema: Etiska och juridiska aspekter inom social omsorg

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper om de etiska och juridiska aspekterna inom social omsorg, samt deras förmåga att tillämpa dessa kunskaper i praktiska situationer. Eleverna ska också kunna reflektera över etiska dilemman de kan stöta på i yrkeslivet.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska fokusera på de etiska och juridiska riktlinjer som styr social omsorg. Eleverna ska få kunskap om hur dessa riktlinjer påverkar omsorgsarbetet och vikten av att respektera individens rättigheter och integritet.

Kunskapskrav

Eleven kan beskriva centrala etiska principer och juridiska aspekter inom social omsorg och ge exempel på hur dessa tillämpas i praktiken. Eleven kan reflektera över hur etiska dilemman kan hanteras i arbete med olika målgrupper.

Prov

Faktafrågor

1. Vad innebär autonomi inom social omsorg?
 - A) Att respektera individens rätt att fatta egna beslut
 - B) Att alltid sätta personalens intressen först
 - C) Att följa lagar utan undantag
 - D) Att säkerställa klientens fysiska säkerhet**

2. Vilken lag skyddar individens rättigheter inom social omsorg?

A) Socialtjänstlagen

B) Skollagen

C) Arbetsmiljölagen

D) Lagen om offentlig upphandling

3. Vad står LSS för?

A) Lagen om socialtjänst och stöd

B) Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

C) Lagen om säkerhet och service

D) Lagen om social och psykisk vård

4. Vilken av följande är en central etisk princip?

A) Jämlikhet

B) Sekretess

C) Välgörenhet

D) Professionalism

5. Vad kan ett etiskt dilemma i social omsorg innebära?

A) Att två eller fler etiska principer står emot varandra

B) Att lagar och riktlinjer inte följs

C) Att personalen har olika åsikter

D) Att klientens behov är otydliga

6. Vilken princip innebär att man inte skadar andra?

A) Autonomi

B) Rättvisa

C) Ingen sårande

D) Välgörenhet

7. Vad syftar etiska riktlinjer till att göra?

A) Att förhindra konflikter mellan personal och klient

B) Att vägleda beslut och handlingar inom omsorg

C) Att skapa mer arbete för personal

D) Att öka klientens beroende av vårdgivare

8. Vilken av följande lagar är relevant för patienter?

A) Socialtjänstlagen

B) Patientlag

C) Lag om läkemedel

D) LSS

9. Vad är en viktig aspekt av att hantera etiska dilemman?

A) Att alltid följa lagen

B) Att diskutera med kollegor och involvera klienten

C) Att besluta snabbt

D) Att undvika konflikter

10. När kan sekretess brytas enligt juridiska riktlinjer?

A) När det finns fara för liv eller hälsa

B) När personalen är osäker

C) Aldrig, sekretess måste alltid upprätthållas

D) Endast med samtycke från klienten

11. Vad är retorik i sammanhanget av etiska dilemman?

A) En teknik för att öka sekretess

B) En metod för att diskutera och argumentera

C) En juridisk term

D) En doktrin för hänsynstagande

12. Vilken princip främjar rättvisa inom vård och omsorg?

A) Autonomi

B) Rättvisa

C) Välgörenhet

D) Ingen sårande

13. Vad innebär välgörenhet i social omsorg?

A) Att agera i klientens bästa intresse

B) Att alltid följa lagar

C) Att prioritera organisationens behov

D) Att begränsa klientens valmöjligheter

14. Vad bör en vårdgivare göra om de ställs inför ett etiskt dilemma?

A) Diskutera med kollegor och involvera ledning

B) Följ det första du tänker på

C) Ignorera dilemman

D) Skriva ner alla lagar och regler

15. Hur kan du säkra en klients integritet?

A) Genom att alltid avslöja information

B) Genom att undvika kontakt med klienten

C) Genom att hålla information konfidentiell

Resonerande frågor

1. Reflektera över hur etiska och juridiska krav samverkar i social omsorg och ge exempel.

Syftet är att eleverna ska visa djupare förståelse för samspelet mellan etik och juridik.

2. Beskriv ett etiskt dilemma du har stött på eller föreställt dig i social omsorg och hur du skulle hantera det.

Här ges elever möjlighet att visa både praktisk och teoretisk förståelse.

3. Vad anser du är den största utmaningen med att följa både etiska och juridiska riktlinjer?

Denna fråga syftar till att få eleverna att tänka kritiskt och reflektera över yrkesutmaningar.

4. Hur kan social omsorgsorganisationer förbättra behandlingen av etiska dilemman?

Elever ges chans att tänka innovativt och konstruktivt.

5. Vilka strategier kan du använda för att navigera etiska konflikter i arbetet?

Detta ger elever möjligheten att föreslå praktiska lösningar.

6. Diskutera betydelsen av utbildning kring etik och juridik inom social omsorg.

Frågan syftar till att väcka djupare insikter kring professionell utveckling.

7. Formen av samtycke kan vara komplex; diskutera skillnader mellan informerat och sammanhängande samtycke.

Här får eleverna att visa förståelse för nuancering i etiska överväganden.

8. Reflektera över hur kulturella skillnader kan påverka etiska beslut inom social omsorg.

Syftet är att få eleverna att se mångfaldens roll i professionell praxis.

Bedömning

Provet kan bedömas med totalt 30 poäng. För betyg E krävs minst 8 poäng, för betyg C krävs 12 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor) och för betyg A krävs 18 poäng (minst 5 poäng från resonerande frågor).